

A Duna, a Tisza és a Maros ártéri nyártelepítései tanúsítják, hogy hazánk ebbeli adottságai is megbecsülendők, akár európai viszonylatban is. E telepítéseken az 5—6 éves nemes nyárfa elérte a 18—20 centiméteres mellmagassági átmérőt. Az eddig szerzett tapasztalatok és a gazdaságossági számítások szerint a hullám-terti, 3—4 évenként amúgy is elárasztott, tehát mezőgazdasági művelésre folyamatosan igénybe nem vehető szántóterületeket érdemes volna nyárral erdősíteni.

A legnagyobb devizahozamú szántó-földi művelési ág hazánkban egyelőre a cukorrépa: 1 kat. hold évi átlagos répa-hozama 115 mázsa, s 13 százalékos cukorkitermelést véve alapul 14,95 mázsa cukor. Egy mázsa cukor világpiaci ára 12,52 dollár, tehát egy kat. holdnyi terület évi hozama 187,3 dollár.

E hullámtéri területeken a nyárhozam holdanként 9 köbméter. Ennyi fa 2 tonna cellulóz alapanyagát biztosítja. Mint-hogy a fehéritetlen cellulóz világpiaci ára tonnánként 140 dollár, egyetlen kat. hold nyárfa hozama 280 dollár, tehát 93 dollárral több, mint egy kat. holdon a cukorrépáé. Az összefüggő

nemesnyár-telepítésre igénybe veendő mezőgazdasági területek kieső termelését valamivel több műtrágyával biztosíthatjuk, s ehhez a számítás alapján szemléltetett több dollárértékű hozam is biztos fedezetül kínálkozik. S ne feledjük, a cukorrépa termelése jóval munkaigényesebb, mint a nyárerdő telepítése, fenntartása és ápolása!

A most születő mohácsi farostlemez-üzemünkön és korszerűsítendő cellulóz-iparunkon különösképp sokat lendít majd a hazai nyárnak mint alapanyagának tömegesebb termelése. Hazánkban az összes papírfogyasztásnak nem egészen kétharmada csomagolásra kerül. Ezenkívül az időszaki sajtó 17 százalékkal, a könyvtermelés 6 %-kal, az ipari felhasználás 4 százalékkal részesedik. A többiből pedig különféle nyomtatványok megpapírfélségei készülnek. Az említett felhasználási ágakon kívül a papíripari termékeknek az építőiparban is egyre nagyobb szerepük lesz (szigetelőlemez stb.). E várakozás váljék valóra a magyar fásítók szorgos keze nyomán.

Halász László

az Országos Terméhvital erdészeti főelőadója

KÖNYVEKRŐL

AGGTELEK ÉS VIDÉKE, ÜTIKALAUZ

(Sport Lap- és Könyvkiadó, 1957. 317 lap.

Ára 22 Ft)

E vaskos kötet turistakalauznak készült. Hasznos kézikönyve lesz mindazoknak a természetjáróknak, akik hazánk egyik legszebb táját s e táj világhírű nevezetességeit, az aggteleki barlangokat megbízható vezetővel kívánják bebarangolni. Évről évre sok-sok ezren keresik föl a „Nagy magyar karszt”-ot, amelyben a víz munkája ki tudja hány százezer év alatt alakította ki e csodálatos álomvilágot, Földünknek egyik legnagyobb barlangközpontját. Ma még jórészt a jövőző feladata, hogy a természetnek ezt a mesebeli szépségű alkotását a nagy idegenforgalom számára kényelmesen hozzáférhetővé tegyék. De — reméljük — hamarosan elkezdődnek az itt is, amikor messzi földről érkező vendégeknek ugyanezek a legkényesebb igényeket kielégítő körülmények között tölthetnek el itt legalább egy hetet a barlangvilág csodáinak szemlélésében.

Jakucs Lászlónak, a kalauz kitűnő szerzőjének munkásságát és érdemét országsszerte ismerik. Vezetője ő annak az új, fiatal barlangkutató gárdának, amely a korszerű barlangkutató tudományos módszerrel főltervezett, de az ismeretlen veszélyektől sem visszariadó személyes bátorsággal érte és éri el nagyszerű eredményt. Ők fedezték föl 1952-ben a Béké-barlangot is, amelynek létezését elődei még

csak sejtették, s így a Baradla közelében egy töle független új barlangrendszer tárta fel.

A természetjáró a szép kiállítású, dúsán illusztrált könyvben mindent megtalál, amit tudni érdemes, és aminek ismerete valóban nélkülözhetetlen, ha nem csupán látni és gyönyörködni, hanem tanulni is akar. E könyv azonban több, mint egyszerű idegenvezető. Első fejezetét (a könyvnek több mint egy harmada) kiváló szakemberek tudományos dolgozatából tevődnek össze, úgyhogy voltaképp a monográfia színvonalára emelkedik, anélkül azonban, hogy tudományos értéke az érthetőség rovására menne. Csak az igazán lényeges tudományos mondanivalót foglalja össze, s azt is tömören, egyszerűen és megbízhatóan. Így annak az avatatlann olvasónak is érdekes és tanulságos, aki még nem járt a Nagy magyar karszt világában. (S aki a könyvet előtérbe bizonyára igyekszik mielőbb pótolni e mulasztását.)

Éppen tudományos értéke miatt a szakember, a földrajztanár és a földtanul meg földrajzzal foglalkozók számára is van újszerű mondanivalója e könyvnek.

Dr. Vécsy Zoltán

Következő számunk tartalmából:

Az orsó pályafutása — Új vegyszerek hazánk „növényársarkányai” ellen — Az állatkert medveoc-gyűjteménye — Az árnyékmadár és az árnyékhal — A Nílus forrásvidékének felfedezése — Lumineszkálás, foszforeszkálás, fluoreszkálás — A láthatatlan szemüveg — A tudomány világa